

Srednja škola Delnice

Lujzinska cesta 42

51300 Delnice

051/812-203

Poruke hrvatskih suvremenih pjesama

(kako tekstovi hrvatskih suvremenih pjesama utječu na mladež)

Majda Tomljanović, 3.a opće gimnazije

Jasminka Lisac, profesor mentor

nadnevak: 20. ožujka 2014.

SADRŽAJ

1. Uvod
2. Definicija i sistematizacija lirike
  - 2.1. Podjela pjesama po temi
  - 2.2. Podjela prema tradicionalnim grčkim oblicima
  - 2.3. Podjela prema prenesenom značenju
3. Primjeri pjesama iz hrvatske glazbene scene
  - 3.1. Anketa
4. Problem komunikacije između teksta i slušatelja
  - 4.1. Pjesme s pozitivnim porukama slušateljima
  - 4.2. Pjesme s negativnim porukama slušateljima
5. Moguća rješenja problema
6. Zaključak
7. Zahvale
8. Literatura

1. UVOD

Oduvijek je tekst poseban oblik komunikacije u društvu. Često je prikazivan u obliku trokuta koji iskazuje odnos tj. komunikaciju između autora, teksta i primatelja. U današnje vrijeme tehnologiskog buma tekst kao klasičan oblik komunikacije gubi bitku pred napretkom. Sve manje ljudi čita knjige, tiskovine, a sve više dominiraju novi mediji tipa internetske komunikacije. No, postoji svojevrsna sublimirana komunikacija, a to je komunikacija glazbom. Postoje brojna istraživanja o tome kako glazba utječe na pojedinu dobnu strukturu ljudi, pa čak je dokazan utjecaj glazbe i na životinje, primjerice muzne krave. No, predmet ovog rada jesu tekstovi pjesama hrvatske estrade tj. kakvu poruku šalju mladim tinejdžerima jer su tinejdžeri najveći konzumenti glazbe, istodobno najpodložniji utjecajima, prepuni raznoraznih emocija i samim time, vrlo plodno tlo za prijam raznoraznih ideja, a uz to velik broj tinejdžera ne čita izvan obveznog školskog programa, koji je, kao što svi znamo, siromašan suvremenom poezijom. Zato ćemo pokušati progovoriti o utjecaju tekstova suvremenih hrvatskih uglazbljenih tekstova. Postoje brojna istraživanja o utjecaju glazbe na kvalitetu čovjekova življenja. Tako, npr. Sanja Cerovac u svom članku Glazba i ponašanje – povezanost glazbenog žanra, teksta pjesme i prepostavljenog ponašanja slušatelja pjesme istražuje postoji li povezanost između glazbenog žanra, teksta pjesme i prepostavljenog ponašanja slušatelja pjesme. Na uzorku od 216 ispitanika, studenata svih godina dodiplomskog studija psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, pokazalo se da ispitanici društveno prilagođeno tj. neprilagođeno ponašanje prvenstveno pripisuju utjecaju teksta pjesme, zanemarujući žanr kojem tekst navodno pripada. Branko Miloš objavio je stručni rad o utjecaju rock glazbe na mlade,

česte su rasprave o utjecaju „đavolske“ rock glazbe iz redova Crkvenih stručnjaka, akademski glazbenik, skladatelj, muzikolog i teolog mr. sc. Emil Čić piše eseje o glazbi i njenom utjecaju, kao i Marijan Oršolić na svojoj stranici Prometej. No, namjera autora ovog teksta jest pokušati ukazati na sam tekst hrvatskih pjesama, tj. na poruke koje se mogu iščitati, tj. čuti.

2. Definicija i sistematizacija lirike

Lirika ili lirsko pjesništvo je književni rod kojem pripadaju književna djela u kojima su iskazani osjećaji, misli i doživljaji. Književno djelo napisano u stihovima ili prozi u kojemu su odabranim i umjetnički oblikovanim riječima iskazani doživljaji, osjećaji i misli nazivamo lirskom pjesmom.

U staroj Grčkoj riječ lirika (grč. *lýra* - žičano glazbalo) označavala je pjesme pjevane u pratnji lire. Prvi put se kao naziv roda javlja u 1. st. pr. Kr. Prvi poznati liričari su Alkej i Sapfa (7.-6. st. pr. Kr). Dakle, još u počecima nastanka lirske pjesme njezina je namjena bila utjecati na emocije uz glazbenu pratnju.

2.1. Podjela pjesama po temi

Prema temi lirske pjesme dijele se na sljedeće kategorije:

- ljubavna - izražava ljubavne osjećaje (ljubav, ali i ljubavnu čežnju, patnju, ljubomoru i sl.)
- domoljubna - izražava osjećaje ljubavi i privrženost domovini
- socijalna - oslikavanje siromašne sredine, društvene nepravde i problema, npr. ovisnosti, kriminala, bolesti i sl., izražavaju žalost i sućut, ali nerijetko i bijes i ljutnju
- pejzažna - putem krajobraza pjesnik izražava svoja unutarnja raspoloženja, ujedno se i divi krajobrazu
- misaona - refleksivno, duboko promišljanje o tome što je čovjek, koja je njegova uloga ili smisao života, što su vrijednosti života
- duhovno-religiozna - izražava vjerske osjećaje
- pjesma u prozi - ima sve što sadrži lirska pjesma, samo nije u formi stiha, a njome se može izraziti svaka tema, bilo kojim stilskim figurama i ritmom
- dijalektalna lirska pjesma - pjesma napisana na narječju nekog kraja te tako pjesnik izražava svoju ljubav prema tom kraju; najčešće je to pjesnikov rodni kraj

2.2. Podjela prema tradicionalnim oblicima

S obzirom na podrijetlo lirske pjesme potječu iz antičkih, romanskih ili orijentalnih izvora, no najpoznatije su:

- himna (hvalospjev) - pjesma svečanog i ozbiljnog tona, polagana ritma posvećena osobi ili pojavi kojoj se iskazuje poštovanje, divljenje; može biti posvećena božanstvu, državi, narodu
- oda - zanosna pjesma svečana tona posvećena zaslужnim osobama i važnim temama
- epitaf - prvobitno je značio samo natpis na grobu, a s vremenom je postao kratka sentencija o životu i ljudskoj sudbini
- epigram - kratka pjesma duhovita i satirična tona sa neočekivanim zaključkom; najkraći i najoštriji oblik misaone lirike
- elegija (tužaljka) - pjesma u kojoj se izražava žaljenje za nečim nepovratnim ili nedostiznim
- ditiramb - pjesma vedra tona koja slavi prirodu i životne radosti
- epinikij – pjesma prvotno posvećena pobjedniku Olimpijskih igara (prema Niki, božici pobjede)
- balada – lirsko-epska pjesma tragičnog završetka
- anakreontska pjesma – slavi vino i ovozemaljske užitke, ime je dobila po grčkom pjesniku Anakreontu

2.3. Podjela lirske pjesama prema prenesenom značenje

- alegorija – pjesma prenesenog značenja
- travestija - zadržava predmet znamenitog djela, ali ga prikazuje smiješnim ili absurdnim stilom.
- parodija - obrađuje neki svoj smiješan predmet stilom kakvog ozbiljnog i poznatog djela

3. Primjeri pjesama hrvatske glazbene scene

Možemo primijetiti da je šarolikost tekstova hrvatske glazbene scene doprinijela upravo tome da postoji tematska podudarnost s klasičnom podjelom lirskih pjesama. Tako u mnoštvu pjesama nailazimo na gotovo sve vrste pjesama – od tematske podjele do raznoraznih metaforičnih tekstova. No, tu se pojavljuje i jedna subkategorija, a to je tzv. šund tj. književno „smeće“ za koju ćemo pokušati dokazati da je upravo taj dio tekstova neprihvatljiv, neprimjerен i nepotreban bilo kojem slušatelju.

U Tablici 1. navedeni su primjeri pjesma prema temi o kojoj govore.

REFLEKSIJNA PJESMA	SOCIJALNA PJESMA	PEJSĀŽNA PJESMA	DUHOVNO- RELIGIOZNA PJESMA	LJUBAVNA PJESMA	DOMOLJUBNA PJESMA	DIJALEKTALNA PJESMA
TBF- Nostalgična „Svit je tužan, tu nikad neće bit pravde Za one koji žele samo da žive i rade I samo vole i smiju se svemu ka viču A ja se pitan ima li smisla praviti dicu	LET3- Drama „Na sjeveru smrtno je zima Na jugu pingvini jedu ljude Na zapadu ljudi ljude A, istok se trudi da kao zapad bude“	Klapa Intrade- Ne znam što me tebi vuče „Dalmacijo, maslina te diči tvoje stine, more i kaići Dalmacijo, ja ti ljubin stine	Thompson- Ivane Pavle II. „Ivane Pavle II hrvatski te narod ljubi u molitvi skupa s tobom stojimo pred dragim Bogom	Parni valjak- Gledam je dok spava „Gledam je dok spava slušam kako diše gledam je dok spava da li negdje piše,	Prljavo kazalište- Lupi petama „Lupi petama, reci evo sve za Hrvatsku poljubim zastavu i pustim suzu neku iskrenu“	Alen Vitasović – Jenu noć „Jenu noć, tu jenu noć Da je nis prova Jenu noć, tu jenu noć Bija bin zbalja. Više je ne zabin, vero ne

Donosit ih na svit di su život i sloboda Ka roba koju će neki moćnik prodat“		Dalmacijo, ti me zovi sine“	Ivane Pavle II hrvatski te narod ljubi Isusa i Gospu voli i za Božju milost moli“	koga sanja o, da li sam u snovima još uvijek ja“		U meni je ustala z glave mi ne gre Ki zna di je sada ča pensa Da li se domišlja kako san se zva.
Majke- Bez pameti Život prvi „Veliko prostranstvo Mogu gdje hoću Vaše veličanstvo Pronašao sam put Bio je jedini pravi Bio je U mojoj glavi“	TBF- Smak svita „A u Saboru jutros isti debilizam, čiji je stari bija Ustaša, a čiji partizan A obzirom da je danasa kataklizma, uputili su notu da nas priko reda prime u Europu“	Zlatni dukati- Moj dom je tamo gdje Slavonija spava „Tamo gdje nebo ljubi zlatna žita, nad rijekom plavom vrba grane svija, tu na zemaljskom raju ovog svita, tu sniva moja stara Šokadija.“	Thompson- Povratak Bogu „Rastjerajmo tamu da nam jutra svanu Zato Boze zaboravi sve to vrati nas na ono ono staro mjesto U prah i pepeo prevtori oprosti nam Boze ipak smo mi tvoji“	Neno Belan- Ponoćna zvona „Ponoćna zvona, odjek spor i lijen bas kao i one noci kada bio sam njen kad mi je rekla, zauvijek sam tvoja s tobom ēu čitav život, ljubav ti si moja“	Miroslav Škoro- Sve od Drave pa do Jadrana „Sve od Drave pa do Jadrana to je zemlja naših didova sve od Drave pa do Jadrana isto srce kuca u nama Prošao sam sirom svita i selo i grad nigdi nema boljeg vina“ lipših pisama	Lidija Bajuk Zora djevojka Rodinja sam mrkle noci Kada vicu dragomoci Kadi mjesec zvijezde vodi Oko hize lako vodi Srebrne mu duge kose Njezna puti noge bose Daruje mi alem kopce Pa ni vidi vranac stopc

Majke- Mene ne zanima	Psihomodo pop- Leteći odred	Klapa Cambi. Dragi	Gibboni- Kakav prijatelj je Isus	Tutti frutti bend	Thompson- Lijepa li si	
„Mene ne zanima To o čemu se priča Mene ne zanima To sto se događa Jer uvijek sam bio isti I svakog gledao u oči Ne želim razmišljati O novom pogledu na život želim razmišljati o ljubavi“	„I samo ako želiš možeš dobiti krila i ti samo ako želiš možeš poletjeti Mi smo ljudi sa ceste i nemamo krila mi nemamo ništa osim naših sudbina“	„Kad sa Mosora se komad sunca odlomi bistrim Jadranom sve do mora, tebi zaplovi sve na Marjanu poljubi stare borove baci sidro na sve tvoje krovove“	„Prijatelja vjernog znaš li kom' ces svoje tuge reć' to je Isus sto nam uvijek zna naše boli nosit' sve Kad nas brige i umornost teško muče cijeli dan Kriste, utočište naše tada mir nas ti si sav“	Vozio sam cijelu noc Da ti kazem da te volim I da ljubim tvoja oka dva sanjiva Vozio sam cijelu noc Da ti kazem da te volim I da zaspim kraj tebe, najdraza	„Oj Zagoro, lijepa li si Slavonijo, zlatna ti si Herceg-Bosno, srce ponosno Dalmacijo, more moje jedna duša a nas dvoje pozdrav Liko, Velebita diko lijepa li si“	

Tablica 1.

Tradicionalni oblici zastupljeni su u nešto manjem obimu i prilagođeni suvremenom dobu. No, ipak nailazimo na brojne primjere namijenjene posebnim emocijama u ljudskom životu – od nacionalne himne do brojnih sportskih

kojima proslavljamo važne pobjede, veselimo se životu i prepuštamo užitcima, žalujemo nad nekim nesretnim događajem, gubitkom i sl.

TRADICIONALNA BALADA	HIMNA (SPORTSKA)	EPINIKIJ	ELEGIJA	BALADA	ANAKREONTSKA PJEŠMA
Slavonske lole- Sve je ona meni „Sve je ona meni kad se zatrese stadion dobro što ja znam srce moje lažem sebi bolje kad sam sam“	Hladno pivo- Himna „Kad se začuje klub „Svijet voli pobednike Mi smo omiljeni tu nego miljama daleko Mi smo tamo uz vas gdje crveno sunce izlazi Tamo se glasno i cijelom svijetu govor Juri, zabi, driblaj, gazi Najbolji na mlječnoj stazi“	Colonia- Svijet voli pobjednike „Svijet voli pobednil voli zlatno znamenje kada si prvi svega si vrijedan na tronu može biti samo jedan“	Oliver Dragojević- Tija san je jubit „A tija san je jubit tija san je čvrsto stisnit uz sebe i da stane vrime i da stane sve da se svit ne okriće“	Toni Cetinski- Ja sam zaljubljen „Kad te vidim kisa prestane crni oblak odmah nestane cijeli svijet se sa mnom raduje a tvoj osmjeh nose ulice I sada znam, o znam ja sam zaljubljen“	Vlado Kalembert-Vino na usnama „Vino na usnama nek' nocas cuje se pjesma do Jadrana vino na usnama nek' nocas znaju svi da si me opila“

Zlatni dukati- Zbog Tebe „Zbog tebe ljubim i kad ljubit' nemam koga zbog tebe malo od života imam svoga“	Zaprešić Boys i Nered- Srce vatreno „Bijelo-crvena, polja Hrvatska na dresu sjete me da ja volim te igrajte za nju, nasu voljenu nek jače kuca to srce vatreno“	Baruni- Neka pati kog smeta „Neka pati koga smet Hrvatska je prvak svijeta Neka samo, suze rone jer mi imamo šampione Mi smo Hrvati Bit ćemo prvaci“	Opća opasnost- Jednom kad noć „Jednom kad noć ukrade nebu sve sto si voljela na njemu bit ce ti žao, bit ce ti zao sto nisam tu ruke pamte samo ljubav najbolju“	Massimo- Ponovno zajedno „Želim biti tvoj da te taknem očima za sve ove godine sto sam bio sam Spreman sam na sve samo budi kraj mene da ti kažem "volim te" i da te ljubim“	
Gazde- Još i danas Zamiriše trešnja „Šta to ima u ljudima tuŽno da ulaze u tuđe živote tko to živi u prošlosti mojoj a još nije umro od sramote“	Connect i Zaprešić Boy Samo je jedno „Svi skupa nek vide da nas ima ruke na srce kada kren himna i onda se pjeva u istom trenu dok naši lete po terenu	Gibboni- Mi smo prva Mi smo prvaci „Sav ovaj sjaj I pobjeda I pehar naš Znam da vrijedio je boli.“	Hladno pivo- Bila je „Danima već kisa lije uz prozor stojim sam prošlo je već mnogo dana obuze me tada san Sjetih se onog jutra našega rastanka sjetih se tihe rijeke kojom je otisla“	Aerodrom- 24 sata dnevno „Ti nikad nisi saznala Koliko mi je do tebe stalo Dvadeset i četiri sata dnevno S tobom je bilo premalo.“	Maja Blagdan-Vino i gitare „Vino i gitare, nek opet ispune m noć To staro vino i gitare večeras će prijatelji doć. Vrijeme neka stane kad ovdje okupe se svi životu s nek druge strane večeras stajat ćemo mi. A mladost neka ide, život mora nekud poći Pa i rane što se vide Sve će proći .

					Vino i gitare, želim noćas ja u domu svom Kad stari prijatelji dođu Nek ne nađu bol u srcu mom.“
--	--	--	--	--	---

Tablica 2.

Na glazbenoj sceni u RH vrlo su česte razne dvosmislene i pjesme prenesenog sadržaja. Tako bilježimo

ALEGORIJA	TRAVESTIJA	PARODIJA	IRONIJA
TBF- Moj veseljko „ti me već smatraš stokom neotesancem i idiotom samo se ze zam stvarno ne znam zašt se ne želiš igrat s mojom motkom , jer čuna je ko kamen i stremi ka visin , upinjem se svitli , galapter na utmini „,	Let3- Artemida „Čašćena Artemida nek je za znoj Za tamnu šumu za borovu iglicu Čašćena Artemida nek je za sve koji pohode šumu“	Picksiebner i Mile Kekin- Bolje grob nego job „A hvala bogu na estradi, ovdje niko niš ne radi, svi se furaju na slavu, a pol ih nema ni za kavu, bolje grob nego job.“	Hladno pivo- Čekaonica „Oprostite što dišem, neću nikad više Samo mi pomozite Kroz šumu formulara, bez malenoga dara Jako slabo prolazim“
Picksiebner- Erik trkača svinja	Hladno pivo- Aleksandar Veliki	Let3- Serenada	Hladno pivo- Zimmer frei

„Pobjeđuje Erik Selo slavi Dok on uživa veliku pažnju I dok njega maze po glavi Drugu svinju vrte na ražnju“	„Na lancu čvrstih karika povijesti i osvete odveli su pacijenta iz tammice do samice zazidali mu horizont pričom o zavjeri bolesnik sretan oštri nož u sitnoj čeliji	„Navuci tjesan kaputić Tako da ne možeš dignuti ruke Volim kad si nespretna Kad žlicom promašiš usta I suze ti cure iz nosa A u usta ulazi kosa“	„Kad jednoga dana turizam procvjeta i navale Švabe u rekordnom broju cijela ce zemlja samo od ljeta živjeti kao bubreg u loju Samo ce vječni rekreativci radit na polju ili biti vojnici Slavonija ce biti golf teren a tko previše radi uhapšen“
Parni valjak- Lutka za bal „Hajde mala, dođi u moju sobu imat ćemo privatan bal šteta bi bila da propadne stvar kad kažeš da smo tako dobar par“	Vatrogasci S mog bicikla pala si Oprostite, gospodine, nesreca se desila neka zena pala je i cijela se slomila daj mi mjesta da ja vidim sto je to moram prici kroz gomile ljudi skupljenih		TBF- Smak svita „Uberi ovo, ha vijest iz Londona, neki je tip na kladionici dobija masu miliona A pet funti je stavija na smak svita baš na današnj dan, čist zgoditak Al sigurno je pomislija, Ou shit imam samo jedan dan za sve potrošit Al čekaj, kako će mu uopće moć isplatit išta, poslije smaka svita neće radit ništa, n znam.“

Tablica 3.

No, ona posebna kategorija su tzv. pjesme čiji su tekstovi gotovo bez ikakvog smisla, poruke, literarne ili umjetničke vrijednosti, štoviše, vrlo je diskutabilna njihova uloga tj. utjecaj na slušatelje.

Napomena: Iako rječnik odudara od standarda, kako bismo ukazali na vulgarnost, citirali smo stihove onakvi kakvi jesu.

ŠUND	VULGARNE	ŠOVINISTIČKE	SEKSULANE ALUZIJE	ALKOHOLIČARSKE
Jelena Rozga- Bižuterija „Ja sam ti bila privjesak sto se sija, obmana il' kopipodrigujem tvome srcu, samo bižuterija a bila sam ti suđena blago meni, još po sebi tvoje prste osjećam“	Brkovi- Tolerancija „Prdim, pljujem, susjedima majku psujem pišam, rigam, zaudaram sa kurvama ženu varam Čaše lomim, lov u trošim družim se sa društvom lošim jebem, drkam, drogu gutam i masnom se hranom trpam“	Hladno pivo- Buntovnik „Ja sam samo oholi buntovnik bez razloga redovno kradem, ležim, ispijam stara za mene ne vidi izlaza moj nazivnik je Dosada“	Hladno pivo- Mlohava čuna „Tri kurtona skoro dvadeset kuna zbrajam dok joj ljubim vrat plus pice u gradu i dvije kutije pljuga a meni mlohava čuna“	Vuco- Volim piti „Volim piti, volim piti volim piti i ljubiti takvoga me majka rodi takav éu i ostariti“

Severina- Uzbuna „Uzbuna, čuju se sirene, Uzbuna, nisi pored mene Uzbuna, ove noći lude, Ove usne hoće da te ljube.“	Dubrivo- Vaša kćerka „Vaša kćerka je kurva Po njoj se klizi i skače Uz to se gonga i fura A vama kod kuće plače“	Brkovi- Znanac „Pita mene jedan stari znanac nekad punker, a sada metalac kako možeš svirat' narodnjake to je brate mjuza za seljake“	Colonia- Dok ljlajaju se kreveti „Dok ljlajaju se kreveti ti da bu di bu da sve ču ti oprostiti ti da bu di bu da“	Mišo Kovač- Od kavane do kavane „Od kavane do kavane lijeciš srca svoga rane oprosti mi, majko sveta zbog života mi prokleta“
Jole- ja ti mogu biti tata „Iza leđa kažu mi gle ga s mladom, sta mu al' bi bili na mom mjestu jer si slatko naivna stvarnost te ne zanima lakše s tobom prijeđem cestu“	Grupa tvog života Muflino kolo Jeza sam ulovio, dragana operi mi lonac najveci pa u peci cu ga peci pa u peci cu ga Iglice od bora, iglice od jeza ne naslanjam se na kapiju dok je farba svjeza Na pecanje, u kurvanje u subotu idem, janje u sredinu kola stati pepeljaru zapisati		Psihomodo pop- Frida „Pod nama su pucali kreveti mi smo se pucali dok ne pukne dan. Ja sam je gađao al nisam pogodio taj joj metak nije dovoljan.“	Animatori- Dvije pijane budale „Probudi se kraljice Posjekli su trnje sve Od šanka do ulice je pusto. Ugasili su svjetla sva Kiša je već počela Pronađimo još neki jeftin bar za nas.“

	kraj bandere povraccati i turcina ustopati“			
--	--	--	--	--

Tablica 4.

3.1. ANKETA

Budući da navedena problematika iziskuje stručnu evaluaciju i opsežno i dugoročno istraživanje, naše istraživanje imalo je nepretencioznu svrhu. Proveli smo

Facebook anketu – 45 ispitanika u rasponu od 16-30 godina

razrednu anketu – 35 ispitanika u rasponu od 17-18 godina

cilj:

- doznati koje autore i pjesme ispitanici smatraju motivacijskima tj. poticajnima
- doznati za koje ispitanici misle da su loši, a samim time i štetnog utjecaja na slušatelje
- doznati je li ispitanicima važniji tekst pjesme ili glazba

metode:

- komparativna metoda
- istraživački rad

Postavljena pitanja:

tema - hrvatske pjesme (odnosi se isključivo na tekst pjesama)

1. Izdvoji svoju omiljenu hrv. pjesmu
2. Koju bi naveo/la kao negativan primjer?
3. Je li ti bitniji tekst pjesme ili glazba?
4. Navedi izvođača čije tekstove smatraš pozitivnima, motivacijskima.
5. Navedi izvođača čije tekstove smatraš šundom.

REZULTATI FACEBOOK ANKETE

1. Izdvoji svoju omiljenu hrvatsku pjesmu.

naslov pjesme	ime izvođača	broj glasova
Hodaj	Gibonni	2
Otkazani let	Jurica Pađen	1
Još ne znam kud s tobom	Hari Rončević	1
Stine	Oliver Dragojević	1
Ne dirajte mi ravnici	Zlatni dukati	1
Lutka za bal	Parni valjak	1
Dio tebe	Nola	1
Dok je tebe	Parni valjak	1

Dobro došla ljubavi	Divlje jagode	1
Pravo ja	Hladno pivo	1
Heroj ulice	Prljavo kazalište	1
Terca na tišinu	Silente	1
Da li znaš da te volim	Dado Topić	1
Suza nam stale na put	Massimo	1
Teške boje	Goran Bare	1
Pitala si me	Hladno pivo	1
Ne želiš kraj	Divlje jagode	1
Lijepa li si	Thompson	1
Samo s tobom	Adastra	1
Vilo moja	Klapa Intrade	1
Preživio sam	Opća opasnost	1
Kad procvatu jabuke	Slavonske lole	1
Ruža hrvatska	Prljavo kazalište	1
Piši mi	Drugi način	1
Rođendan	Crvena jabuka	1
Tri rijeke	Opća opasnost	1
Kada jednom ovom zafalim se tilu	Hari Rončević	1
Moj lipi anđele	Oliver Dragojević	1
Kada me dotakne	Parni valjak	1
Divji cvit	Gibonni	1
Sve još miriše na nju	Parni valjak	1
Zelim te nocas	Bosutski bećari	1
Mirakul	Gibonni	1
Nista mi neće ovaj dan	TBF	1

pokvarit		
Utjeha	Ivana Kindl	1
Neopisivo	Nina Badrić	1
Ovo mi je škola	Gibonni	1
Moj dida i ja	Thompson	1
Moj galebe	Oliver Dragojević	1
Kad žena zavoli	Toni Cetinski	1
Mjeseče	Crvena jabuka	1
Kao mir	Josipa Lisac i Boa	1
Jednom kad noć	Opća opasnost	1
Biba	FNC Diverzant	1
Spelujem ti ispriku	Urban	1

Zaključak:

Ispitanici su pokazali vrlo raznovrstan ukus tj. odabir. Pojavila se podudarnost pri svega jednom naslovu – Gibonnijevoj pjesmi Hodaj koju su odabrala dva ispitanika. No, gledajući odabir sveukupno znakovito je da su se izdvojili pojedini autori koje su ispitanici odabrali tj. čije tekstove smatraju dobrima. Odabir izgleda ovako:

izvodač	broj glasova
Parni valjak	4
Gibonni	4
Opća opasnost	3
Prljavo kazalište	2
Hari Rončević	2
Crvena jabuka	2

Hladno pivo	2
Thompson	2
Oliver Dragojević	2

Iz odabira proizlazi nekoliko zaključaka:

1. ispitanici su uvrstili u odabir pjesme drugih država (Divlje jagode, Crvena jabuka)
  2. ispitanici su svojim odabirom apostrofirali pojedine grupe i pojedince kao izvođače s višim kriterijima pri odabiru kvalitetnih tekstova
  3. odabir ispitanika uglavnom se podudara sa stavovima glazbenih kritičara hrvatske estrade, a pojedini izvođači nepobitno su klasici u svom žanru
  4. žanrovski odabrane pjesme vrlo su raznolike
  5. odstupanje u odabiru jest kontraverzni Thompson
2. pitanje

Koju bi hrvatsku pjesmu naveo/la kao negativan primjer? (s obzirom na tekst)

Odgovori:

Obožavam	Jelena Rozga	4
Nirvana	Jelena Rozga	4
Bižuterija	Jelena Rozga	3
Hurem	Severina	3

Vozačka dozvola	Lidija Bačić	3
Viski	Lidija Bačić	2
bilo koja od Rozge i Severine	Rozga/Severinaaa	2
Pobjego sam	Opća opasnost	2
Moja štikla	Severina	2
Cucaj mala	Madre badesa	2
ne znam	-	2
narodnjaci	-	1
Ja ti mogu biti tata	Jole	1
Čavoglave	Thompson	1
Brad Pitt	Severina	1
Tetovaža	Ivan Zak	1
Šamar	Hladno pivo	1
Isti kao ti	Magazin	1
sve njegove novije	Jasmin Stavros	1
Rodit ču ti kćer i sina	Jelena Rozga	1
naslov pjesme	izvođač	broj glasova

Zaključak:

Za razliku od raznovrsnosti u proteklom pitanju, ispitanici su iskazali podjednake stavove i sličniji ukus u odabiru najlošijih tekstova. Neki ispitanici naveli su više tekstova.

naziv pjesme	izvođač	broj glasova
Nirvana	Jelena Rozga	4
Obožavam	Jelena Rozga	4
Vozačka dozvola	Lidija Bačić	3
Hurem	Severina	3
Bižuterija	Jelena Rozga	3
Cucaj mala	Madre badesa	2
Moja štikla	Severina	2
Pobjego sam	Opća opasnost	2
bilo koja od Rozge i Severine	-	2
Viski	Lidija Bačić	2

Promotriši rezultate nameću se sljedeći zaključci:

- ispitanici su kao izvođače s najgorim tekstovima odabrali Jelenu Rozgu, Lidiju Bačić i Severinu

- uzevši u obzir da su među najgorima i Magazin te Madre badesa proizlazi da su ispitanici apostrofirali baračni par Huljić kao tekstopisce čiji ih tekstovi estetski ne zadovoljavaju
- nameće se pitanje kako je moguće da su pjesme koje su odabrane kao najgore postigle toliku popularnost te kakvu komunikaciju ostvaruju s publikom

Slijedi pitanje 3. Što ti je važnije pri percepciji pjesme – tekst ili glazba?

Odgovori:

tekst	20
tekst i glazba	16
glazba	9

Zaključak: ispitanici su prednost dali tekstu nad glazbom, a velik dio odlučio se za podjednaku važnost. Iz navedenog proizlazi da je tekst pjesme uistinu važan za slušatelja.

4. Navedi izvođača čije tekstove smatraš pozitivnima, motivacijskima

Rezultati:

izvođač	broj glasova
Gibonni	12
Prljavo kazalište	7

Hladno pivo	6
Thompson	6
Oliver Dragojević	6
Opća opasnost	5
Parni valjak	5
Massimo	4
Hari Rončević	4
Zorica Kondža	2
Meritas	2
Neno Belan	2
Nina Badrić	1
Jura Stublić	1
Mašinko	1
Overflow	1
Urban	1
The Beat Fleet	1
Silente	1
Gustafi	1

Zaključak:

Ispitanici su kao izvođače s najboljim tj. motivacijskim tekstovima izdvojili:

izvođač	broj glasova
Gibonni	12
Prljavo kazalište	7
Thompson	6
Hladno pivo	6
Parni valjak	5
Opća opasnost	5
Hari Rončević	4
Masimo	4

Napomena: neki ispitanici izdvojili su više autora

- ispitanici su izdvojili renomirane izvođače i autore bez obzira na raznolikost glazbenog izričaja
- velik broj glasova ponovo je dobio kontraverzni Thompson

5. Na posljednjem pitanju ispitanici su trebali izdvojiti izvođače koji, po njima, imaju najgore tj. besmislene, šovinističke ili nemotivacijske tekstove.

Rezultati:

izvodač	broj glasova
Jelena Rozga	20
Lidija Bačić	10
Severina	9
Magazin	9
Danijela	3
Let 3	2
Maja Šuput	2
Jole	2
Thompson	2
Jasmin Stavros	2
Mladen Grdović	2
Madre badesa	1
Elio Pisak	1
Ella Dvornik	1
Simona Gotovac	1
Goran Bare	1
Josipa Lisac	1

Mišo Kovač	1
Lana Jurčević	1
Antonija Šola	1
Baruni	1

Ispitanici su prilično slično razmišljali te su izdvojili:

izvođač	broj glasova
Jelena Rozga	20
Lidija Bačić	10
Severina	9
Magazin	9
Danijela	3

- ispitanici su izdvojili izvođače čiji se tekstovi nepobitno ne odlikuju visokom intelektualnom razinom niti su posebice literarno vrijedni ili motivacijski. no, s druge strane, nisu ni posebice negativno konotirani kao što je slučaj u nekim drugim pjesmama na koje bismo željeli ukazati.

REZULTATI RAZREDNE ANKETE

ANKETA

1. Izdvoji svoju omiljenu hrv. pjesmu

Hodaj	Gibonni	2
Teške boje	Goran Bare	1
Hurem	Severina	1
Ne želiš kraj	Divlje jagode	1
Lijepa li si	Thompson	1
Samo s tobom	Adastra	1
Vilo moja	Klapa Intrade	1
Preživio sam	Opća opasnost	1
Ruža Hrvatska	Prljavo kazalište	1
Piši mi	Drugi način	1
Rođendan	Crvena jabuka	1
Tri rijeke	Opća opasnost	1
Umirem sto puta dnevno	Tony Cetinski	1
Moje zastave	Parni valjak	1
Libar	Gibonni	1
Male stvari	Elemental	1
Nije sve tako sivo	Hladno pivo	1
Divlji cvit	Gibonni	1
Priroda i društvo	Elemental	1
Košulja plava	Novi fosili	1
Zlatne godine	Gibonni	1
Slobodan pad	Hladno pivo	1

Heroj ulice	Prljavo kazalište	1
Konobar	Hladno pivo	1
Stanje uma	TBF	1
Soundtrack za život	Hladno pivo	1
Samo je ljubav tajna dvaju svjetova	Thompson	1
Krivo je more	Divlje jagode	1
Gradske cure	ITD Band	1
Lupi petama	Prljavo kazalište	1
Smak svita	TBF	1
Pitala si me	Hladno pivo	1

Kao i facebook ispitanici, srednjoškolci odabiru potpuno različite naslove, no nameću se neki izvođači kao

izvođač	broj glasova
Gibonni	3
Hladno pivo	3
Prljavo kazalište	3
Thompson	2
Divlje jagode	2
Opća opasnost	2

2. Koji bi naveo/la kao negativan primjer?

Odgovori srednjoškolaca bili su:

NASLOV	AUTOR	Broj glasova
Pobjego sam	Opća opasnost	3
Nirvana	Jelena Rozga	3
Moja štikla	Severina	3
Vozačka dozvola	Lidija Bačić	2
Hurem	Severina	2
Lova	Simona Gotovac	2
Viski	Lidija Bačić	2
Obožavam	Jelena Rozga	2
Šamar	Hladno Pivo	1
Teške boje	Goran Bare	1
Atom	Endi	1
Brodolom	Danijela Martinović	1
Razmažena	Jelena Rozga	1
Čavoglave	Thompson	1
Danas sam luda	Josipa Lisac	1
Maslačak	Magazin	1
Dobrodošao u klub	Severina	1

I ovdje su ispitanici izdvojili Severinu, Rozgu i Lidiju Bačić.

Na pitanje 3. Je li ti bitniji tekst pjesme ili glazba?

dobiveni su odgovori i po ovoj skupini možemo uočiti da su ispitanici izdvojili glazbu kao najvažniju dok je prva skupina ispitanika odabrala tekst.

TEKST	GLAZBA	OBOJE
14	13	18

Sljedeće pitanje donijelo je odgovore:

4. Navedi izvođača čije tekstove smatraš pozitivnima, motivacijskima

AUTOR	BROJ GLASOVA
Prljavo kazalište	9
Parni valjak	8
Gibonni	8
Hlado pivo	7
Thompson	6
Azra	4
Elemental	3
Tony Cetinski	2
Urban	2
Goran Bare	2
Gustafi	1
ITD Band	1
TBF	1
Novi fosili	1
Jole	1
Severina	1

Miroslav Škoro	1
Massimo	1
Magazin	1

ovdje su rezultati nešto drugačiji od facebook ispitanika

AUTOR	BROJ GLASOVA
Prljavo kazalište	9
Parni valjak	8
Gibonni	8
Hlado pivo	7
Thompson	6
Azra	4
Elemental	3
Tony Cetiski	2
Urban	2
Goran Bare	2

- nameće se Gibonni kao autor kojeg vole i mlađe i starije generacije
- ponovo je u igri kontraverzni Thompson
- u odgovore je „zalutala“ Azra

I posljednje pitanje

5. Navedi izvođača čije tekstove smatraš šundom

AUTOR	BROJ GLASOVA
Jelena Rozga	9
Josipa Lisac	6
Severina	4
Lidija Bačić	4
Mate Bulić	4
Magazin	3
Tonči Huljić	2
Lana Jurčević	2
Thompson	2
Opća opasnost	2
Vatrogasci	2
Neda Ukraden	1
Miroslav Škoro	1
Alka Vujica	1
Simona Gotovac	1

ponovo dolazimo do podjednakih odabira izuzev Josipe Lisac koja je možda preavangardna za mlade slušatelje.

4. Problem komunikacije između teksta i slušatelja

Svaki tekst je svojevrsna poruka tj. način komunikacije autora (pošiljatelja) i slušatelja (primatelja). Putem teksta autor komunicira s publikom, iskazuje svoje stavove, mišljenja, emocije i dijeli ih sa slušateljem. Tekst je međuspona tj. poruka primatelju i kao takav utječe na njega. Može utjecati pozitivno i negativno. Problem nastaje kada se u tu komunikaciju uključe i drugi čimbenici kao što je to slučaj na hrvatskoj glazbenoj sceni, a to su brojni drugi distraktori tipa reklame koje prate pojedine izvođače, cijela produkcija, menadžeri, tekstopisci, glazbenici, TV ekipe, pojavljivanje na koncertima, televiziji i sl. jer na taj način poruka postaje nametnuta tj. slušatelj je bombardiran pjesmama upitne estetske vrijednosti. Ili prema riječima pjevača Vjerana Mišurca: Vjeran je dao recept: 'Izdati sve principe, naći dobrog menadžera, dobrog tekstopisca u rangu Vjekoslave Huljić, i bit će ti dobro! I moraš imati dozu sreće.' No, bit svega je da sam tekst pjesme šalje poruku svom primatelju, a pojednostavljeno – ta poruka može biti pozitivna ili negativna ili biti primljena tj. odbijena.

Dijagram

NEGATIVAN
UTJECAJ

TEKST PJESEN

POZITIVAN UTJECAJ

4.1. Pjesme s pozitivnim porukama slušateljima

Tragom odabira naših ispitanika istražili smo izvođače koje su ispitanici naveli kao primjer motivacijskih tekstova. Odabrali su Gibonnija, Olivera, Parni valjak, Prljavo kazalište, Thompsona, Opću opasnost, Massima.

Pokušat ćemo izdvojiti primjere nekih stihova te pozitivnu poruku koju šalju.

Gibonni

naslov pjesme	stih	poruka
Ne odustajem	Ja ne odustajem jedino s njom sebe vidim ja ne odustajem od one za koju zivim ne, ne odustajem	- upornost - borba za svoj cilj - ljubav
Činim pravu stvar	I cinim pravu stvar, ne spominjem te ja jezik pregrizem da ne bih opsovao da ne bih opsovao ovaj život sto ga dijelim na pola	- samokontrola - spoznaja - razvijanje svijesti o sebi i svojim osjećajima
Ovo mi je škola	Ovo mi je škola I drugi puta ču pametnije	- treba učiti na greškama
Vrime da se pomirim sa svitom	Već je vrime da se pomirim sa svitom I tihom, ko da zaronim na dah U svemu sad mogu naći nešto lipo, lipo I reći živote dobar ti dan	- pomirenje - optimizam

Oprosti	Moglo bi bit da je lakše umrit Nego ljudima reć Oprosti Say, say To each other Im sorry	- potrebno je oprostiti - nekima je lakše biti u svadi nego reći oprosti
Toleranca	Ili si njihov, ili si naš Opet se škripje zubima I s ove i s one strane I opet se žuri ljudima Da siđu na niske grane	- osuda netolerancije

I još pozitivnih stihova i poruka...

NASLOV PJESME	STIH	PORUKA
U ljubav vjerujem- Parni valjak	Nađi sretne misli Kao Petar Pan Letjeti je lako	Optimizam Pozitivan stav Pronalaženje sreće

	<p>Kad si bezbrižan Ma dodaj malo boje U ovaj sivi san Pogledaj u nebo Nisi više sam</p> <p>Kaži da sam blesav Pjevam pjesme naivne Al' ne možeš mi ništa - smijem se</p>	
Uhvati ritam- Parni valjak	<p>Ti i ja sunčan dan, eto razloga za smijeh Mislit' svojom glavom, ponekad, nije grijeh Kad bi mene pitali Svi bi stalno plesali</p>	<p>Skromnost Poticaj da budeš svoj Vedrina</p>
Zastave- Parni valjak	Moje zastave uvijek su	Vjera u ljubav

	<p>iste boje Nad njima ljubav caruje Moja zastave nikad na pola koplja Ljubav se ne predaje</p>	<p>Zauzimanje stava Upornost</p>
Sve je lako kad si mlad- Prljavo kazalište	<p>Sve je lako kad si mlad Lakše okrećeš leđa sreći Baš te briga s kim ćeš leći Krv i suze mogu teći</p>	<p>Bezbrižnost Prelazak preko problema</p>
Ne zovi mama doktora- Prljavo kazalište	<p>Ne zovi mama, ne zovi doktora Jer nema lijeka protiv tog otrova Ma dobro mama Preboljet će ja to Samo pusti nek svira Glasno rock 'n' roll</p>	<p>Optimizam Suočavanje s osjećajima Pronalazak utjehe</p>

Moj dom je Hrvatska- Prljavo kazalište	Na raskrižju s gitarom stojim I zamišljam Da je bolji svijet Da sam bolji i sam	Sanjanje o boljem životu Uviđanje problema Nadanje
Jednim osmijehom- Hladno pivo	Jednim osmijehom ti puniš me i daješ snage mi da ustanem ujutro kada je vani mračan dan kao prikovan za prozore slika tjednima se ne miče ujesen ko da je ljeto bilo san tad mi se učini da nešto u nama prijeti usahnuti od	Želja za promjenom Pronalazak motivacije

	vakuuma rutine	
Samo za taj osjećaj- Hladno pivo	Oh da se mogu k'o nekad vratiti na početak i biti onaj isti bahati dječak ne bih forsir'o neki ležeran stil niti se trudio da uklopim	Iskazivanje svojeg „ja“ Shvaćanje grešaka
Pred tvojim vratima- Oliver Dragojević	Kad jednom prođe sve kad pretvori se u sjećanja kad više nisu važna lica imena, ni godine kad jednom stvorim se ja pred tvojim vratima	Pogled u budućnost Maštanje Prolazak sadašnjosti
Kreni- Oliver Dragojević	Kreni, kreni, mogu	Shvaćanje problema

	<p>ja bez tebe isto k'o sto i ti možeš bez mene</p> <p>Kreni, kreni, i nek' me modre zore sa drugom ženom probude</p>	<p>Želja za promjenom Utjeha</p>
Sretan put- Massimo	<p>U meni tebe je malo srce ne bi mi stalo kao nekad svaki put oko mi mijenja kut i nema za tebe vise suza ni za kap</p>	<p>Mijenjanje Život ide dalje Ojačati</p>
Boje- Massimo	<p>Ipak nakon svega ne osjećam se bolesno vraća mi se miris oporavljam se ponosno</p>	<p>Oporavak Prebolijevanje</p>

Iluzionist- Massimo	Mladost je poklon koji traje samo tren probaj je vratit' bit' ćeš slučaj izgubljen	Vrijeme se ne može vratiti Treba iskoristiti mladost
---------------------	---	---

4.2. Pjesme s negativnim porukama

Naš odabir uvelike se razlikuje od ispitanikovih jer su oni odabrali prilično praznoglave tekstove. Želimo istaći da na estradi postoji strašno velik broj neprimjerenih, vulgarnih, primitivnih i šovinističkih tekstova koji šalju izuzetno loše i neprimjerene poruke.

Napomena: neki od stihova izuzetno su vulgarni i neprimjereni, no nismo ih cenzurirali jer ih citiramo doslovno, a dostupni su svakom u nekoliko klikova. Isto tako, iako izvođač često nije autor teksta, upravo je on pristao biti njegov prenositelj primatelju i time postao suodgovoran.

Primjeri

autor	pjesma	stih	poruka
Vuco	Tražena si roba u gradu	Tražena si roba u gradu svi te zele tako lijepu i mladu	- degradacija ženskog spola - „roba“

		a ja na pragu cetredesete moram dalje bez tebe	
Vuco	Kurva	Rodjena si da se grebes rodjena si da se jebes jednostavno, ti se zoves kurva rodjena si da me rusis rodjena si da mi pusis jednostavno, ti se zoves kurva	- iako je komentar suvišan, vrlo uvredljiv, vulgaran i diskriminacijski tekst
Vuco	Pijanica	Te su noci bili svatovi a mene su pjanog kuci nosili drugom ona zena postade a ja pijanica bio i ostade	- iskazivanje tolerancije prema alkoholizmu kao sasvim normalnoj pojavi

Vuco	Pije mi se	<p>Pije mi se, pije mi se da zaboravim</p> <p>pije mi se prijatelju da je prebolim</p> <p>pije mi se ja cu piti dok ne ostarim</p> <p>Bog mi dao nakon svega da je izgubim</p> <p>nije znao dal' cu moci to da prezivim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rješenje problema jest u alkoholu
Vuco	Volim piti i ljubiti	<p>Volim piti, volim piti volim piti i ljubiti takvoga me majka rodi takav cu i ostariti</p> <p>Koliko sam vina ja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - veličanje alkohola - veličanje promiskuitetnog ponašanja

		<p>popio</p> <p>jos sam vise zena imao</p> <p>moje ludo srce nije</p> <p>biralo</p> <p>sve od reda ja sam</p> <p>ljubio</p>	
Gužva u 16ercu	Drvo	<p>"Prije bi se slupao u</p> <p>drvo</p> <p>S poršeom od petsto</p> <p>milijardi</p> <p>Neg što bi te vidio sa</p> <p>drugim</p> <p>Dudove i orahe da</p> <p>bereš</p> <p>Dao bi ti prijevozno</p> <p>biciklo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ljubomora - netolerancija

		<p>Metalika-ljubičasta boja</p> <p>U kupus rani da s njim ne zalaziš</p> <p>Uveče kad večera se sprema..."</p> <p>Gužva u 16ercu - <u>Drvo</u></p>	
Debeli Precjednik	I've Turned into a Pastir	<p>Štap, frlica i trava moja su alatka</p> <p>Ja ne znam što bi radio da nisam ispekaoo zanat</p> <p>Sada radim od dva do dva</p> <p>Popodne sami ja, ovce i rakija</p>	- omalovažavanje
Đubrivo	Zašto si podrignula	"Sva si se umastila, mljackala si glasno	- izrugivanje

		<p>Metar oko tebe sve je bilo masno Cijelu večer nisi mi ni mignula Samo si jela i na kraju podrignula..."</p>	
Mašinko	Glečeri	<p>"Idu dani kao glečeri Hvatamo se kao kečeri Ja je pitam, ona reče mi Imaš auto? Imam ljubavi!"</p>	<ul style="list-style-type: none"> - apostrofiranje ženskog spola kao sponzoruša
Lidija Bačić	Viski	<p>"Dođe meni neki lik s bocom rakije, rakije, rakije, neke brlje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - primitivizam

		<p>najgore pa me pita dal bi ja da se napijem, napijem, napijem, ajde da se napijem</p> <p>Ako ti nisan zgodan, ništa, vjeruj mi, nakon pola litre bit ču zgodniji, ajme meni što me snađe, di baš takav mene nađe, di baš takav mene pronađe ejjj..."</p>	
Magazin	Minus i plus	<p>"Trebam te ja, nije način da Okrećeš mi leđa zato</p>	- netoleriranje razlika

		<p>jer smo razlika Minus i plus, ko Amer i Rus U mom svijetu ti si korov a ja hibiskus..."</p>	
Let 3	Fuck famiglia	<p>Fuck famiglia!</p> <p>Ja! Ja jurim van, Vikati ne smijem Rikati znam, rikni fuck!</p> <p>Noge mi okrecu pete Vrucici motori odnose me</p> <p>Ja samo hocu najljepše žene!</p> <p>Fuck famiglia!</p>	<p>- nepoštivanje obiteljskih vrijednosti</p>

		Mama, tata, ja!	
Madre badesa	Ajvar	<p>Nema ića, ni ića ni pića</p> <p>Ako nije, iz EU, iz EU.</p> <p>Ako nije, iz EU,</p> <p>Pustit ćemo samo GEMO, GEMO</p> <p>Iz EU, iz EU.</p> <p>GEMO, IZ EU.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - antipropagandna (protiv EU)
Danijela Martinović	Brodolom	<p>Votka, martini, more i bikini</p> <p>o, Boze daj, daj, daj Boze daj da ovakav bude raj.</p> <p>Njemu je plaza najveca gnjavaza</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promicanje potpuno pogrešnih moralnih vrijednosti - jeftine seksualne aluzije

		ima dubok dzep, ima brod bas je lijep, lijep ko Johnny Deep.	
Hladno pivo	Mlohava čuna	Tri kurtona skoro dvadeset kuna zbrajam dok joj ljubim vrat plus pice u gradu i dvije kutije pljuga a meni mlohava cuna	- primitivizam
Thompson	Škorpioni	Svuci se i zavedi me ma nisi ti djevica budi sada moja sva a poslije dobra ribica	- „romantično udvaranje“
Let 3	Kurcem u čelo	Dvi ure san dobivala kurcem u čelo	- svaki komentar je suvišan

		<p>Tri ure san dobivala kurcem u čelo</p> <p>Pet uri san dobivala kurcem u čelo</p> <p>Šest uri san dobivala kurcem u čelo</p> <p>Kurcem u čelo...</p>	
--	--	--	--

Nažalost, ova bi se tablica mogla protezati kroz popriličan broj stranica sadržavajući još mnoštvo primitivnih, neinteligentnih, netolerantnih i šovinističkih tekstova. „Po ovome o čemu smo sada razgovarali, vidimo da je glazba, nažalost, najmanje uživanje u lijepim melodijama. Koristi se kako bi nekome „pomogla“ u traženju identiteta, kroz oblačenje, frizure, ponašanja, sudjelovanja u nekim ritualima itd. Također, većina glazbenika od glazbe ima veliki profit. On sam kao takav nije loš, ali ako je glazba negativna, a vidjet demo danas da i je takva, čovjek se pita: „Zar još i plaćamo da nam se nameđe negativnost?“ Kao da je samo po sebi nema dovoljno! „

(Pastoral mladih)

5.Moguća rješenja problema

Očito da tekstovi suvremenih pjesama šalju svakojake poruke mladim slušateljima. Problem je kako educirati mladog slušatelja i ohrvati se primitivizmu i negativnim utjecajima. Očito da postoji tržište za takve pjesme i da imaju svoju publiku. Problem je kako ukloniti utjecaj takvog negativizma. Neki od mogućih rješenja su:

- cenzura
- dijalog
- iskustvo
- obrazovanje
- razvoj esteticizma.

Cenzura – kao postupak nadziranja slobode izražavanja besmisleno je rješenje u demokratskom društvu kao što je Hrvatska. Štoviše, čim se nešto brani, automatski postaje privlačnije. Hrvatska nije u kategoriji nedemokratskih zemalja tako da ovo rješenje nije moguće.

Dijalog – razgovor o pravim vrijednostima unutar obitelji, s prijateljima, u obrazovnim ustanovama, vjerskim zajednicama, svugdje gdje cirkuliraju mlađi kako bi se potaknulo na razmišljanje o kvaliteti

Iskustvo – naravno da na mlađima svijet ostaje, no i stariji imaju ponešto za reći. Trebalo bi organizirati glazbene susrete i tribine s ikonama hrvatske glazbe – pozitivcima gdje bi oni izravno mogli svojim pozitivnim porukama utjecati na mlađe

Obrazovanje – škola kao sustav ima veliku ulogu, no školski programi još uvijek su „mrtvi i zastarjeli“. Naime, suvremenih živućih hrvatskih pjesnika gotovo nema u programu. Svaka čast Marcijalu, Katulu i sl. no, na suvremenim tekstovima mogu se iščitati isto tako jasne poruke (ironija u Čekaonici Hladnog piva, alegorija u Erik trkaća svinja, kritika u Zimmer frei, gubljenje iluzija u Heroj ulice, domoljublje uz ponešto kritike u Lupi petama, socijalna tematika u Kako će joj reć da varin, itd.) i uočiti brojna stilska izražajna sredstva i emocije.

Razvoj esteticizma – što više posjećivati kina, koncerte i kazališta kako bi se dodatno educirali bez obzira na žanr (ovu školsku godinu gledala sam mjuzikle Jadnici, Operu za tri groša, Figarov pir i Tri mušketира i svaka izvedba na neki način educira i mijenja estetski doživljaj – op.a.)

6. ZAKLJUČAK

Tekst suvremenih pjesama nedvojbeno komunicira s publikom. Poruka koju šalje može biti pozitivna i negativna. iako prijem poruke najviše ovisi o primatelju i njegovoj percepciji tj. kako će je on protumačiti, postoji cijeli niz vrlo uvrjedljivih, netolerantnih i šovinističkih tekstova koji su izašli u javnost, što znači da imaju i publiku. Mi kao demokratsko društvo koje želi biti apostrofirano kao tolerantno moramo učiniti sve kako bismo promovirali pozitivno, dobro, poticajno, motivacijski i osudili ono što poziva na nasilje, opijanje, nemoralno ponašanje, promiskuitet, negiranje obiteljskih vrijednosti. Naravno, ne

možemo reći tinejdžeru da nešto ne sluša jer to ne valja ili obrnuto nego je cilj potaknuti ga da sam izgradi svoje estetske kriterije. Jer vrlo često je komunikacija tekstom jedan vid propagande. „Vrlo poučno kaže kršćanski glazbenik M. Siebald: Tekstovi pjesama govore mi, htio ja to ili ne. Moram slušati kritički, kako bih mogao bolje razumjeti i u sebe prenijeti dobre, sadržajno bogate tekstove, a uočiti loše i razorne te se naoružati protiv njih. Ono što u tekstovima cilja ispod pojasa, ono čime nas želi zadojiti ideologija besmisla i neodgovornosti ili potajice poduprijeti naš bijeg od stvarnosti, prečesto je zapakirano u lakopamtive melodije. Na kraju nas potiče da nikad ne šaljemo mozak na pašu, jer bismo mogli primijetiti da nas je izmanipuliralo upravo nešto tako divno kao glazba. Iz svega je, dakle, očito da nije slučajno i bez razloga već stari grčki mudrac rekao da se glazbom može i država srušiti!“ (don Andelko Kaćunko). I ostali renomirani kritičari i esejisti ističu važnost glazbe tj. poruke koju ona šalje putem teksta. Izdvojite ćemo neke:

„Po sadržajima koje nudi i sredstvima kojima se služi uočljiva je tendencija općinjavanja sve mlađih naraštaja....što na duhovnom području ima teške posljedice. (Branko Miloš)

„a textualne poruke popraćene glazbom lako formiraju naše stavove i svjetonazor“

Postoji niz stranih istraživanja gdje se isto velik utjecaj pridaje baš tekstu. Izdvajamo istraživanja (izvori navedeni u Literaturi op.a.)

„Teenagers have access to music from the Internet and no longer rely on records from parents. As a result, it is now more difficult to censor the kind of music your teenagers access. Some pop music lyrics use vulgar language and curse words that teens easily adopt. This affects their language negatively, especially if they begin to curse or use insulting words.

Alternatively, teenagers can also learn a new language through music. The access to international pop music can help them improve their mastery of foreign languages such as French and Spanish.“

i

„WASHINGTON - Songs with violent lyrics increase aggression related thoughts and emotions and this effect is directly related to the violence in the lyrics, according to a new study published by the American Psychological Association (APA). The findings, appearing in the May issue of the Journal of Personality and Social Psychology, contradicts popular notions of positive catharsis or venting effects of listening to angry, violent music on violent thoughts and feelings.

In a series of five experiments involving over 500 college students, researchers from Iowa State University and the Texas Department of Human Services examined the effects of seven violent songs by seven artists and eight nonviolent songs by seven artists.“

Dakle, hrvatski tinejdžer u sličnoj je situaciji kao i američki, ruski, njemački... Dostupan mu je velik izbor svega i svačega. Suvremena tehnologija pruža nam sve na dlanu. Često roditelj i ne zna što sluša njegov tinejdžer. Rješenje problema, dakle, nije u zabrani nego u djelovanju na svijest samog konzumenta.

Za kraj, jedna od pjesama s ljudskom porukom o praštanju.

GIBONNI - OPROSTI (I'M SORRY) - TEKST.mp4

7. ZAHVALE

Zahvaljujemo sudionicima facebook ankete te učenicima 4.e i 4. b razreda

Isto tako zahvaljujemo Lei Grgurić, bivšoj učenici SŠ Delnice na sugestijama prilikom odabira pjesama loših konotacija.

8. Literatura i izvori

1. <http://www.capalert.com/lyricsaffectus.htm>
2. <http://everydaylife.globalpost.com/influence-pop-music-teens-17843.html>
3. http://www.teenink.com/reviews/music_reviews/article/123483/How-Music-Affects-Teens/
4. <http://slobodni.net/t8709/>
5. <http://www.slideshare.net/galic/to-je-glazba-i-kakava-utjecaj-ima-na-ovjeka>
6. <http://www.pastoralmladih.hr/getattachment/990c21da-2f93-4273-bd14-bd1d79af80d0/Utjecaj-glazbe-na-mlade.pdf.aspx>
7. Miloš, Branko, stručni rad Utjecaj rock glazbe na mlade, Obnovljeni život, VOL.51, No.5 rujan 1996.
8. http://emilcic.exactpages.com/kolonizacija_glazbom.html
9. <http://www.prometej.ba/index.php/home-6/612-utjecaj-glazbe-na-kvalitetu-covjekova-zivljena>
10. <http://darhiv.ffzg.unizg.hr/26/1/SanjaCerovac.pdf>

